

Den Bevægelse, som Oversigten viser, har for de mere internationalt bestemte og mere følsomme Engros-Pristal praktisk taget været fuldkommen parallel fra 1929 til 1932, de Aar, i hvilke Prisfaldet virkede stærkt. Fra 1933 stiger Priserne — stærkere i Sverige end i England og stærkere i Danmark end i Sverige — i Overensstemmelse med de to skandinaviske Kroners ulige store Fald over for Sterling. Ganske tilsvarende, om end ikke saa udprægede Bevægelser viser Detail-Pristallene, der altid er tungere bevægelige.

Den gennemsnitlige Sterling-Kurs laa i 1936 her i Landet 23 pCt. over Pariteten, og Stigningerne i Pristallene siden 1931 har saaledes ikke været saa store som Stigningen i Sterling-Kursen, idet Forskellen mellem det engelske Engros-Pristal i 1936 paa 83 og det danske paa 98 kun udgør 18 pCt. og mellem Detail-Pristallene kun lidt over 10 pCt. mod de nævnte 23 pCt. for Stigningen i Sterling-Kursen. For Sveriges Vedkommende svarer Forskellen mellem Engros-Pristallene navnlig i 1934 og 1935 ret nøje til Nedgangen i den svenske Kronekurs over for Sterling.

Ved Bedømmelsen af de ovenfor anførte Tal maa det tages i Betragtning, at det er Gennemsnitstal, og at Afvigelser, som de ekstraordinære Forhold i visse Tilfælde giver Mulighed for, næppe i fuldt Omfang har fundet Udtryk i Tallene. I det store og hele er disse dog sikkert tilstrækkeligt paalidelige til at give Vejledning med Hensyn til Tendensen i Prisudviklingen i den forløbne Tid. At mange har Indtryk af en stærkere Prisstigning, staar formentlig i Forbindelse med en vis Tilbøjelighed til at sammenligne de nuværende Priser med de Priser, der var gældende, da Priserne laa paa deres laveste Niveau, og til at bortse fra den Realitet, at den danske Krone i 1933 undergik en væsentlig Værdiforringelse i Forhold til Sterling. Endelig maa det erindres, at de foreliggende Tal kun omfatter Tiden indtil Udgangen af 1936, hvor den af Oprustningskonjunkturen foranledigede Prisstigning endnu ikke fuldt ud havde gjort sig gældende.

Til trods for den Fordyrelse af forskellige Varer, der naturligvis har maattet blive Følgen af, at der ved Hjælp af Valutaordningen har fundet en Overflytning af Indkøb Sted til Lande, overfor hvilke det var nødvendigt paa denne Maade at sikre Afsætningen af vore Eksportvarer, og at forskellige Varer af valutariske Grunde kun har kunnet tilføres det danske Marked i et saa begrænset Omfang, at dette har medført indenlandske Prisforhøjelser, giver de foreliggende Pristal ikke Udtryk for, at Valutaordningen indtil 1936 har medført en Forhøjelse af det almindelige Prisniveau her i Landet i Forhold til Udviklingen af Prisniveauet i England og Sverige.

Som allerede anført maa Udvalget anse det for ønskeligt, at de Baand, Valutaordningen lægger paa Erhvervslivet, søges løsnet, i det Omfang Forholdene muliggør dette, og i saa Henseende mener man, at det er rigtigt, saa usikkert som Forholdene i Verden ligger, at gaa frem med nogen Forsigtighed, saaledes at Baandene løsnes gradvis, efterhaanden som man kan konstatere, hvorledes tidligere Lempelser har virket. Udvalget maa være af den Opfattelse, at det anbefaler sig at foretage Lempelserne saaledes, at man gradvis udvider Frilisten og forøger Disponeringsmulighederne for Varerne paa de bundne Lister fremfor at foretage principielle Ændringer i selve Valutaordningens Opbygning og Virkemaade. For Importører og Forbrugere er det vigtigt, at der aabnes Adgang til fuld Erhvervsfrihed paa et saa stort Omraade som muligt, medens det af Hensyn til Valutaordningens Formaal, selv om man forstaar de fra Erhvervsside fremkomne Ønsker om principielle Ændringer, er fundet nødvendigt, at Ordningen, paa de Omraader hvor den opretholdes, bevarer sin Effektivitet og den herfor nødvendige Bevægelsesfrihed.

Ud fra disse Synspunkter har Udvalget lagt afgørende Vægt paa at naa til en betydelig Udvidelse af Frilisten og at skabe Grundlag for bedre Disponeringsmuligheder for de ikke paa Frilisten opførte Varer. Med Hensyn til selve Valutalovens Regler har